

beret, en Meddelelse dernæst om nogle administrative Foranstaltninger, en Meddelelse endelig om nogle Forholdsregler, som i en nærmere eller fjernere Fremtid agtedes tagne til Ordningen af det danske Monarchie, til Opretholdelse og Forbedring af det retsligt bestaaende Forhold i samme. Jeg tør antage, at det vil findes aldeles naturligt, at jeg i den Anledning stiller det Spørgsmaal til Regjeringen, naar de Actstykker og nærmere Oplysninger kunne ventes forelagte Rigsdagen, hvori Regjeringen søger Retfærdiggjørelse for den skeete Meddelelse. Jeg har udeluftet to Forsættninger, som synes mig lige lidet antagelige; den ene den, at det skulde være vitterligt for Regjeringen, at den skeete Meddelelse ikke egnede sig til Retfærdiggjørelse; den anden den, at det skulde være vitterligt for Folket, at den skeete Meddelelse var et saadant Seiersrens og Glædens Budskab, at den ikke behøvede nogen som helst Retfærdiggjørelse. Jeg har stillet mit Spørgsmaal til Hans Majestæts Regjering, til Hans Majestæts nu som for ansvarlige Regjering, thi Ingen vil vel for Myor mene, at den i Danmarks Riges Grundlov hjemlede Ansvarlighed i mindste Måade skulde kunne formindskes eller forandres ved en Foranstaltning, der ikke er fremkommen som nogen som helst Forandring i Grundloven; Ingen vil vel mene, at navnlig den ærede Udenrigsminister, eller Finantsministeren, eller Krigsministeren, eller Marineministeren skulde være mindre ansvarlige nu end før (Hør! Afbrydelse fra Grundtvigs Side). Ingen skal paa nogen Måade kunne vise, at nogen i Grundloven hjemlet Ansvarlighed kan forandres paa anden end grundlovmæssig Måade (Hør!). Dersom til Exempel en Udenrigsminister — den nærværende er upaatvilelig for god Jurist til at indlade sig paa Sligt —, altsaa dersom nogen fremtidig Udenrigsminister skulde sætte Thinget i den sørgelige Nødvendighed, at anlægge en Rigsretsbygning, og hvis Rigsretten skulde dømme en saadan Mand paa nogle Aar til Exempel til Christiansøe, mon Nogen da skulde ville mene, at Hans Majestæt Kongen kunde eller vilde forelægge Regjeringssædet til Christiansøe, for at Udenrigsministeren, som paa nogle Aar var dømt der-

til, skulde kunne styre en ideal eller imaginair Deel af de fælles Udenrigssager fra samme Sted? Eller Finantsministeren! Mon Nogen skulde mene, at Finantsministeren var mindre ansvarlig efter Grundloven eller Finantsloven, fordi han har faaet Magt over de slesvigiske Toldssager; thi dette Stykke i den kongelige Kundgjørelse, antager jeg, vedrører Nutiden og ikke Fremtiden. Eller skulde Nogen mene, at Krigsministeren vilde opløse den danske Hær saaledes, at hans Ansvarlighed ligeoverfor Rigsdagen skulde blive mindre, end den før havde været? Og nu den danske Flaade; mon Nogen skulde mene, at Marineministeren skulde pønsse paa at stryge Dannebrog for et Unionsneldeblad? Altsaa, jeg retter mit Spørgsmaal til den ansvarlige Regjering, og det gaaer ud paa, naar den agter at meddele de Actstykker og Oplysninger, hvori den søger Retfærdiggjørelse for sin Politikk. For mig er det klart, at Regjeringen maa have handlet frit, under sin Ansvarlighed, ifølge sin Overbeviisning; Regjeringen kan, efter min Opfattelse, kun være bundet ved sin Overbeviisning om, hvad der er rigtigt, men Regjeringen kan jo, det er vitterligt, Lidet udrette til Monarchiets Ordning, uden vor Bistand, uden vor Medvirkning. Regjeringen maa altsaa ville vise os, at dens Overbeviisning er rigtig; den maa ville virke til, at vi faae den samme Overbeviisning, som den nærer; det maa være dens Opgave, thi uden vor Hjælp og vor Bistand kan den ikke naae sit Maal. Regjeringen maa altsaa søge at sætte os paa det samme Standpunkt, hvorpaa den selv staaer. Den første Betingelse herfor er, at vi kjende dens Standpunkt, at vi kjende det Maal, hvortil den vil arbejde hen, det Udgangspunkt, hvorfra den gaaer ud. Neppe vil Regjeringen driste sig til at sige, at den Meddelelse, som herom er givet os, paa nogen Måade er klar eller fuldstændig; nei, Regjeringen maa fremdeles vise os det Maal, hvortil den vil arbejde hen, den Vej, den vil gaae. Jeg nævner dette her, fordi det falder indenfor Spørgsmaalets Omraade, skjøndt en Deel af Spørgsmaalet bestemte factist gjen tager sig i den næste Forespørgsel; den anden Deel af Forespørgselen derimod, den, som ved-